— En waarom niet ? vroeg Julietta. Hij is immers in uw leerschool opgevoed. Agneta heeft thans de bescherming aangenomen van jonker van Dillen. Dat vindt ge wel bijzonder erg hé, nu Agneta plots de eenige erfgename is van 't goud van haar oom, waarop gij al zoo lang hebt geloerd.

— Agneta is niet vrij, want ik weet, dat ze me trouw blijft ! beweerde van Rooze.

— Wees gerust, jonkvrouw van Ramsdijk zal de rechtszitting bijwonen, waarop ge als beschuldigde verschijnen moet, verzekerde Isegrim. Vraag haar daarna, wat ze van u denkt. Ze moet getuigenissen hooren van Brak, Karel, Bianca, mevrouw Julietta en ook van uw beschermeling, den schout Benedictus.

— O, gij kunt genoeg leugens en laster tegen mij doen inbrengen Nu ge de macht hebt, willen velen u slaafs dienen...

— Zooals de waard is, vertrouwt hij zijn gasten en gij denkt nu, aan uw optreden tegen Wouter van Dillen ! sprak bits de hoofdman; we zullen hier niet redetwisten.

Drie-Koningenfeest in de vroeger eeuwen (blz. 483).

Hij richtte zich tot zijn krijgslieden en zei :

— Maakt den gevangene voor de reis gereed.

De wapenknechten grepen van Rooze vast en knevelden hem de armen op den rug.

— En zoo laat ge een edelman behandelen ! riep van Rooze.

— Een edelman ! hoonde Julietta. Zult ge dat durven herhalen in den kelder van het Zwarte Kruis ?

De krijgslieden bonden van Rooze dan een doek voor den mond, om hem onderwege het schreeuwen te beletten. Want men moest zich nu nabij de muren van Veurne wagen, waar de Spanjaarden de macht hadden.

Ook baron van Wimpele trad binnen. Hij had Jan, zijn dienaar, flink beloond, omdat deze hem zoo handig Brak overgeleverd had. En nu wilde hij, als hoofd van het gerecht, den tocht naar den geheimzinnigen kelder mede maken.

Het groepje reed voorbij eenige hoeven, waar echter niets roerde. Het

was stil weer met overtrokken lucht. Geen landman zou zich nog buiten wagen. De streek was immers vol geheimzinnigheid.

't Was een mysterieuse tocht.

Van Rooze lag als een wrak op het paard. Hij kon zich niet recht houden, zou verslagen was hij door zijn gevangenschap.

— Nu moeten wij te voet gaan, zei Julietta. Een pad voert verder naar den kelder, die vlak tegen de wallen ligt.

Brak werd op dezelfde wijze verzekerd als zijn meester. Ze werden dan op hetzelfde paard gebonden.

Brak had Bianca gezien. Toen was hij woedend geworden... En in zijn razernij begon hij 't een en ander te bekennen. Hij had nog wel niet al zijn misdaden opgebiecht, maar toch genoeg gezegd, om zich zelf en jonker van Rooze te bezwaren. Vandaag was hij geheel ontmoedigd. De kerel begreep, dat hij 't loon voor zijn misdaden zou ontvangen en hoopte alleen zijn lot nog te verlichten door van Rooze de verantwoordelijkheid te geven.

— Alles gereed ? vroeg Isegrim. Dan vertrekken we.

Men zou afgelegen binnenwegen volgen, al wist de hoofdman, dat de Spanjaarden zich binnen de muren van Veurne hielden en daar een afwachtende houding aannamen, daar hun oversten niets van den waren toestand kenden en zeer onder den indruk waren der uitgestrooide, overdreven berichten.

En Isegrim liet niet na voortdurend maatregelen te nemen, om de verwarring bij den vijand te vermeerderen. Zoo had een groepje, op zijn bevel, den toren van Stuivekenskerke bezet. Het dorp zelf was weinig meer dan een puinhoop. De enkele bewoners hadden bij de aankomst der soldaten de vlucht genomen naar Dixmuiden en daar een paniek gewekt.

En de burgerij en het garnizoen dezer laatste stad zagen nu 's avonds van Stuivetjeskerke's toren, die de gansche streek beheerschte, seinen geven. Men meende, dat het naar schepen op zee was. Men geloofde immers, dat de Hollanders langs de kust kruisten, zooals Isegrims boden het uitstrooiden.

De Spaansche oversten namen dus een afwachtende houding aan, en de hoofdman der rebellen kon zich nu vrij gerust tot nabij Veurne begeven.

Julietta besteeg eveneens een paard. Zij hield zich flink in 't zadel. Dat had ze geleerd, toen Spaansche officieren nog haar gunsten zochten. Ze reed thans naast Isegrim. De hoofdman ergerde zich steeds aan haar gelonk. De Spaansche was in den grond een verdorven vrouw en slechts met weerzin duldde Jacqueline's vader haar gezelschap. Maar ze bewees hem uitstekende diensten. De tocht ving dus aan. Twee ruiters reden een eind vooruit als verkenners. De kleine groep hield zich stil. Nu en dan werd er een woord gefluisterd.

Isegrim had ook Wouter verzocht de reis mede te maken, maar van Dillen wilde Pol van Rooze niet treiteren. De zaak van dien kelder ging hem niet aan. Hij zou den man, die hem zoo laag vervolgd had, voor de rechtbank ontmoeten. Hij wenschte geen partij te trekken van zijn overmacht en dus bleef hij op Duinenburg.

Isegrim aarzelde toch even. Die zonderlinge vrouw had hem veel en eenige mannen aangeduid om ze te bewaken.

De Spaansche wees nu den weg. Men moest van Rooze schier dragen. Brak marcheerde nog flink.

Zonder aarzelen stapte Julietta op een boom toe, welks vorm men van een eindje ontwaarde. Dichtbij stond er een vervallen en onbewoond huisje.

Julietta ging binnen. De anderen volgden. Twee lantaarns werden ontstoken.

In den hoek van het huisje lag een hoop steenen rondom eenige treden, welke naar beneden leidden.

— Dat is de toegang tot den kelder, zei Julietta.

Isegrim aarzelde nu toch even. Die zonderlinge vrouw had hem veel diensten bewezen. Nu voldeed hij aan een verzoek van haar. Ze zou hem en zijn gezellen in een onderaardsch verblijf leiden, vlak bij Veurne, waar de Spanjaard meester was. Ze moest hem eens recht in de macht van den vijand voeren ! Hier toch moest hij haar blindelings vertrouwen. Zij was alleen de leidster.

En het gold eigenlijk geen algemeen belang. 't Was voor de rechtszaak van jonker van Rooze, niet voor de bevrijding van Vlaanderen. Dit alles schoot den hoofdman door den geest. Maar hij wilde zich niet terug trekken. En waarom zou Julietta hem verraden, zij, die den Spanjaard al zoo veel nadeel berokkend had... Zeker, ze was een Spaansche, maar ze konkelde uit persoonlijk wraakgevoel, gekrenkte trots, uit haat. Men had haar vernederd, verstooten en dat voelde ze diep.

— Geef mij een lantaarn, zei Julietta, ik zal den weg wijzen.

— Maar kunnen wij niet overvallen worden ? vroeg Isegrim.

— O, neen...

— Gesteld, dat een patroelje hier aankomt.

— O, dan is er nog een andere uitweg. Ze kunnen ons niet verrassen ! Ik houd ook nog aan mijn leven... En ik zou bovendien zeker niet de kans laten bestaan, dat van Rooze door zijn vrienden bevrijd wordt !

— Vooruit dan ! hernam Isegrim, volkomen gerust gesteld.

Hij stapte achter Julietta. Baron van Wimpele volgde hem. Dan kwamen de krijgslieden met de gevangenen.

De trap leidde naar een gang.

— Buk u, waarschuwde Julietta. Het is hier laag... Vroeger stond hier een kasteel. Van Rooze kende de ruïne, door Brak, zijn duivel... en Karel, ook een hellewicht.

Men kwam onder een gewelf. Het was een oude plaats. De toegang was een opening in den muur.

— Die opening heb ik gemaakt... o, dat vergeet ik nooit, zei Julietta en er klonk ontroering in haar stem. Maar ge zult alles hooren... We moeten hier zijn...

Ze stonden nu voor een blinden muur.

— Heeft een der mannen een houweel mee, zooals ik gevraagd heb ? hernam de Spaansche.

— Ja ! klonk het.

— Hoofdman, wil u de gevangenen hier brengen ?

Van Rooze en Brak werden naderbij gesleept.

— Hier beschuldig ik deze lieden van een afschuwelijke misdaad, sprak Julietta. Maar van Rooze is de voornaamste dader.

— Ja, hij was mijn meester en ik moest hem gehoorzamen, stamelde Brak.

— Zwijg ! gebood Isegrim. Laat mevrouw spreken. Baron van Wimpele, gij, die het gerecht vertegenwoordigt, gelief aandacht te verleenen aan haar woorden.

De edelman ging bij den muur staan...

— Heeren, hernam Julietta, ik was eens de geliefde van jonker van Rooze. Hij zelf heeft lang achter mij geloopen, om mijn gunsten te winnen. Hij zond me geschenken, bloemen, vruchten, juweelen. Eindelijk gaf ik toe... Het was op een Drie-Koningenfeest... 't Ging er laat op den avond wild toe. Hij, die koning was en toen met me leefde, beleedigde me. 't Is waar, hij was dronken. Maar ik nam het hoog op en eigenlijk had ik een hekel aan dien veel ouderen man. Ik volgde dus van Rooze. Hij bezorgde me een weelderig leven. Zekeren dag waren wij op de Moeren. 't Was voor een spelevaart. Spaansche officieren bespotten mij, die schurken !

— Toorn vlamde bij deze herinnering nog in de schoone, donkere oogen.

— Ge hadt mij bedrogen ! riep van Rooze. Ik meende, dat gel jong waart en ge kondt mijn moeder zijn !

— Dan droeg ik mijn jaren met eere...

— Door allerlei kunstmiddelen...

— Was dat een reden, om mij zoo te behandelen ? vroeg Julietta. Maar gij waart de naaper, de vleier van de Spaansche officieren. En deze hadden u uitgelachen, omdat ge met een oudere vrouw verkeerdet. Uw trots was gekrenkt. En plots veranderde uw verafgoding in vreeselijken haat. Ge wist, dat de officieren met u zouden spotten in hun kringen. En de knecht dier officieren was gehoond en gekrenkt. Ik moest daarvoor boeten. Van Rooze dacht iets afschuwelijks uit... Hij lokte me buiten de stad... Hij deed zich nog voor als mijn vriend... 't Was avond... Zijn werk mocht het daglicht niet zien. Plots stonden er nog twee mannen bij ons. Een van hen was Brak daar. Ze voerden mij naar den kelder, die hiernevens ligt. Daar voer van Rooze hevig tegen me uit. O, zijn spot toen over het oud wijf, zooals hij mij noemde ! Ik had hem bedrogen... maar hij zou me nu vernederen. En hij en zijn mededuivels besloten me in dit keldertje, waar we ons nu bevinden, op te sluiten... en dan de deur dicht te metselen.Met andere woorden, ik moest levend begraven worden.

Onder de aanwezigen hoorde men een gemompel van afkeer.

— Wat leugens ! riep van Rooze.

— Neen, het is de waarheid, sprak Brak. En gij, jonker hadt dit plan bedacht.

— Laat mevrouw Julietta voortspreken ! zei Isegrim.

— Ik smeekte om genade, maar de kerels lachten me uit, vervolgde de Spaansche... Ik vroeg, dat ze me ineens zouden dooden... Maar van Rooze wilde dit niet. Hij dorstte naar wraak. Ik had hem gehoond... Ik moest boeten voor den spot der officieren, die er zich vroolijk over maakten, dat hij een

oude geliefde had, die door deze officieren verstooten was geworden. Hij had zich beet laten nemen, zeiden ze. En o, van Rooze kon van officieren geen spot verdragen. Slaafs volgde hij hen na. Hij kende dus geen barmhartigheid. Ik begreep dat ik sterven moest. Dan smeekte ik toch eerst te mogen biechten en me op den dood voor te bereiden.

— Dat zal ik wel doen, zei van Rooze. Hij vond een stuk houtskool en teekende op mijn voorhoofd een zwart kruis... en ook het zwart kruis, dat ge daar op den muur nog ziet...

Allen keken naar het aangewezen teeken. Een soldaat hief er zijn lantaarn bij... Het zwart kruis scheen een vreeselijke getuigenis tegen den schuldige.

— Zoo bespotte van Rooze me, ging Julietta voort. O, hij had te voren zijn maatregelen genomen. Daar lagen steenen, om de deuropening dicht te metselen... Nadat hij mij genoeg gehoond had, begonnen ze hun laatste werk. Hij en zijn huurlingen. Niemand kon mijn geschrei hooren. Ik kronkelde me van wanhoop op den vloer. Ik hoopte toch nog, dat alles maar een gruwelijke grap zou zijn. Doch neen, de opening werd dichtgemetst. Ze besteedden er langen tijd aan en ze deden het zoo, dat ik de steenen niet meer verwijderen kon, al heb ik er mijn handen ten bloede toe op gewond. Ze vertrokken... En ik bleef achter in mijn graf... O, 't was om zinneloos te worden. In mijn wanhoop wierp ik me eens tegen den anderen muur en zie, die steenen raakten los. Daar was blijkbaar een opening, die men maar met puin gevuld had. Ik kreeg hoop. 'k Kan u niet beschrijven, wat er in mij omging... 'k Maakte een gat en ik kon er door, zooals wij er nu binnengetreden zijn. Kwam in dezelfde gang, langs waar ik u leidde, dan aan de trap, in het onbewoond huisje en 'k zag het daglicht... Meer dan een nacht had ik gevangen gezeten. Toen viel ik op mijn knieën en dankte ik de Heilige Maagd voor deze wonderbare verlossing. Maar 'k besloot me verdoken te houden, anders zou mijn leven toch niet veilig geweest zijn. 'k Wilde in afzondering een ingetogen leven leiden. Doch wraaklust kwam boven, beheerschte me en 'k begon van Rooze te vervolgen. Hij weet hoe. Ik herinnerde hem aan 't zwart kruis... Dan vernam ik, dat hij een meisje uit Brugge te Loo bracht... Ik pleegde dan een misdaad, die ik voor u belijd. Ik heb Roza, de dochter van Roger, gedood uit jaloezie, uit minnenijd... Zij had mijn plaats ingenomen... Ik heb er veel berouw over en 'k wil er voor boeten...

— Dat is de moord, waarvan jonker van Dillen beschuldigd werd ? vroeg baron van Wimpele.

— Ja...

— En gij liet hem aanhouden...

— Ik misdeed... Ook was ik verbitterd op de van Dillens, maar dat is een andere geschiedenis. Ik werkte dus in het verborgen. Alleen heer Isegrim had mij eens ontmoet en herkend. Hij was het, die me vele jaren geleden hoffelijk de vrijheid terugschonk toen ik samen met officieren in gevangenschap raakte. En hem vertelde ik, hoe vreeselijk ik nu ook van Rooze haatte, maar zonder alle bijzonderheden mee te deelen.

— En daarom vermoedde ik wie de moordenares van Roza was, toen van Dillen getuigde, dat hij aan 't Vijverhuis te Loo een vrouw bemerkt had, sprak Isebrim. Ook zou ik op het laatste oogenblik van Dillen wel gered hebben. Maar nu ik hem zelf kon bevrijden, strookte dit beter met mijn plannen.

— Ik besloot van Rooze het leven te verzuren tot ik hem eindelijk den genadeslag zou toebrengen, hernam Julietta. De gebeurtenissen liepen anders dan ik kon vermoeden. Door Isegrims plannen zag ik de gelegenheid mij op de Spanjaarden in 't algemeen te wreken, over de vernederingen der officieren en ik ben blij, dat ik het gedaan heb. Verried ik eigen volk, 't kan me niet deren. Houw nu dezen muur open en ge zult den kelder zien, waar van Rooze mijn afschuwelijk vonnis aankondigde.

Weldra was er een opening en trad men onder een ander gewelf.

— Deze kelder heeft een uitgang, veel dichter bij de vesten, sprak Julietta. Het was langs dien weg, dat van Rooze me herwaarts voerde. Zie boven het dichtgemetseld gedeelte teekende hij ook een kruis. Dit was zeker als mijn grafmonument bedoeld. Was het wonder, dat hij in mijn schim of geest geloofde, de lafaard !

— Jonker van Rooze, wat hebt gij op deze zware beschuldiging te antwoorden ? vroeg Isegrim.

— Ik verneder me niet, door over die leugens te redetwisten ! sprak de gevangene.

— En gij, Brak ?

— Mevrouw Julietta heeft de waarheid gezegd. En Karel kan het ook getuigen.

— Uw knecht beticht u ook ! jonker van Rooze, merkte Isegrim op.

— Die spreekt zoo, om zijn vel te redden.

— Dat is niet waar ! riep Brak. Gij zelf hebt die kruisen geteekend.

Van Rooze was doodsbleek. Hij leunde op zijn bewaker.

— Leugens, leugens ! stamelde hij.

— Was Julietta uw geliefde ? vroeg van Wimpele.

— Ja... En ze bedroog me... Toen heb ik haar verstooten, dat was toch zeker mijn recht.

— Hoe hebt ge haar verstooten ? vroeg van Wimpele.

— Ben ik u verantwoording schuldig ?

Eindelijk nam van Rooze toch een wat fierder houding aan.

— Wie heeft u tot rechter aangesteld ? vroeg hij.

— Ik ! zei Isegrim.

— En wie zijt gij? Iemand, die u tegen het wettig gezag verzet !

— Neen, die Vlaanderen bevrijdt !

— Vlaanderen behoort tot de Zuidelijke Nederlanden en deze zijn zelfstandig.

— Onder Spaansche vorsten en met Spaansche garnizoenen ! Maar hoe zou iemand, die op deze plaats een weerlooze vrouw zoo gruwelijk martelde, die vernedering gevoeld hebben ?

— O, ik redetwist met u niet, maar ik ontken u het recht mij te ondervragen ! Op al deze leugens en laster weiger ik verder in te gaan. Wilt ge geloof hechten aan een verdorven vrouw, die eigen volk verraadt, dat is uw zaak !

— Een verdorven vrouw ! herhaalde Julietta.

Een gloed laaide in haar gelaat.

— Wat zijt ge anders ? hoonde van Rooze.

— Ik herken dat mijn leven anders had moeten zijn, maar wie heeft mij op dien weg gevoerd ? Gij en soortgelijken en ge zoudt de laatste moeten zijn, om mij dat verwijt toe te richten.

Baron van Wimpele stelde nog eenige vragen aan Brak, die de getuigenis der Spaansche bevestigde, maar de schuld op zijn meester wierp.

Van Rooze haalde de schouders op.

— We zijn hier klaar, zei Isegrim... Het onderzoek is afgeloopen. Van Rooze loochent de feiten. Brak erkent ze. We hebben de kruisen gezien. We zullen ook Karel, van Rooze's dienaar verhooren.

— En Bianca, zei baron van Wimpele. Zij vernam ook, dat Julietta door van Rooze uit den weg geruimd werd. Ze wist echter niet op welke wijze, maar wij weten het nu.

Men keerde langs denzelfden weg terug.

MANNAERTS VONNIS.

Over Veurne hing een sombere stemming. Een klok luidde over dood. Heden zouden twee jonge mannen sterven... De eene was Mannaert, bij onze lezers reeds bekend.

De andere heette Mathurin Le Jeusne; hij was zeer bevriend geweest met Mannaert en had dezen gezegd, dat er middelen waren, om onkwetsbaar te worden en ook, om allerlei sloten te openen.

Zulks was bij het onderzoek gebleken. En daar de oude waarzegster spoorloos verdwenen was, zou men ook LeJeusne straffen. Deze had bovenidien nog een andere misdaad op het geweten.

Wat hij bedreven had, vermeldt de geschiedenis niet.

's Morgens werd Le Jeusne voor zijn regiment doodgeschoten. Dit was een militaire straf.

Mannaert zou op wreeder wijze sterven. De meeste inwoners van Veurne stonden langs de straten. Men wist dat Mannaert rondgeleid zou worden.

Intusschen sprak men ook over andere gebeurtenissen. Men vroeg zich af, of Veurne belegerd zou worden. Buiten scheen die geheimzinnige Isegrim heer en meester. En men hoorde allerlei nieuws. Ook hier immers hadden handlangers van den hoofdman der rebellen hun overdreven maren verspreid.

— Daar is hij ! klonk het.

Men stond op de teenen, rekte den hals. Een wagen naderde, omringd door soldaten. Mannaert zat gebonden op een plank. Hij was grauw van wezen nu. Uit zijn oogen laaide verschrikkelijke angst.

Mannaert was geen Vlaming, maar te Guiset in Lotharingen geboren. Soldaat werd hij bij wijze van beroep.

De wagen bleef aan den hoek der straat staan.De menschen keken scherp toe. Stilte hing over hen.

Mannaert sprak. Hij moest op zekere punten der stad zijn schuld belijden. Hakkelend vertelde hij dus, hoe hij de Heilige Hostie onteerd had. Ieder kende zijn misdaad. Maar men was nieuwsgierig den man te zien en zijn stem te hooren. Eensklaps klonk een schrille kreet. Op den wagen bevond zich ook een beulsknecht, die in een vuurpot een tang gloeiend hield. Daarmee neep hij den veroordeelde een stuk vleesch uit den schouder. Een walgelijke geur verspreidde zich.

De wagen reed verder en bleef ook voor het huis van den schout staan. Jonkvrouw Adelida bevond zich voor een der ramen. Eens had ze voor Mannaert gepleit.

Nu zag ze hem bij den beulsknecht en ze hoorde zijn stamelende belijdenis.

De gevangene bemerkte haar.

— Vergiffenis ! smeekte hij. O, vergiffenis.

Hij dacht dus aan haar optreden, om hem het leven te redden...

Adelida trok zich snel terug. Ze kon de marteling niet zien. Deze werd op verscheidene hoeken herhaald.

Eindelijk kwam de kleine stoet op de Markt aan. Hier grijnsde de galg naast een brandstapel. Het volk verdrong er zich rond.

— Mannaert hebben ze, maar de heks blijft vrij, zei een burger.

— Ge bedoelt de heks van Nieuwpoort ? vroeg zijn buurman.

— Ja. Zij zond ons al deze ongelukken. Door haar macht is Nieuwpoort gevallen in de handen van dien roover Isegrim. En zoo lang ze die feeks niet opstoken, heb ik geen rust.

— 't Is waar...

— Wie weet, wat er ons nog boven het hoofd hangt !

Zoo werd er daar gesproken. Mannaert stond nu onder de galg. Hij kermde van de pijn zijner vele brandwonden.

De beul wierp hem vlug den strop om den hals. En eenige oogenblikken later bengelde de veroordeelde aan de galg, die hij eens ontkomen was.

Men nam zijn lichaam en wierp dit op den brandstapel. Ook dat van Le Jeusne had men hier gevoerd. Beide lijken werden door het vuur verteerd.

De menigte verspreidde zich langzaam (1).

---

(1) In de « Beschrijving der vermaarde Processie van Veurne (laatste Zondag van Juli, in den namiddag) lezen we een samenvatting van Mannaerts misdrijf en o. m. het volgende :

« Mannaert is gegaan in de kerk van de EE. PP. Capucijnen; na er gebiecht te hebben, naderde hij ter heilige Tafel; de heilige Hostie ontvangen hebbende, heeft hij dezelve uit zijnen mond gehaald, en na die gewonden te hebben in een kleed, trok hij er mede naar zijn logist. Daar heeft hij de heilige Hostie gebraden, op hope van daarna, met den asschen ervan te gebruiken, alle soorten van sloten te kunnen openen en zich onkwetselijk te maken tegen alle slach van wapens; maar denkende zich onkwetselijk te maken bij de menschen, heeft hij de straffende hand Gods niet kunnen ontgaan, want handelende als een zinnelooze, heeft hij zelve zijn misdaad aldus aan den dag gebracht.

Opgehaald en geleid naar de gevangenis, en ondervraagd zijnde, bekent hij niet alleen 't gruwelijk feit, maar wordt zijn eigen rechter en strijkt zijn eigen vonnis. En, oezen die niet gevreesd had zijnen Heer en God te branden, wierd op Asschen-Woensdag, in 't gezicht van alle menschen, op alle hoeken der stad geleid, om tot voorbeeld te strekken aan alle nakomelingen, en om er belijdenis te doen over zijne misdaad. Daarna

Veurne bleef in afwachtende houding.

De Spanjaarden wisten weinig van den waren toestand af.

DE RECHTSZITTING.

— Vandaag moet ik u naar Nieuwpoort begeleiden, zei Wouter tot Agneta van Ramsdijk.

Hij had haar nog niet gesproken sedert haar aankomst op Duinenburg. En ook thans nam hij een hoffelijke, doch koele houding aan.

— Gij zijt als getuige gedaagd bij het rechtsgeding tegen jonker van Rooze, vervolgde van Dillen.

— O, ik ga liever niet... antwoordde Agneta.

— Ik heb tot plicht er u te brengen. Isegrim wil het. En me dunkt, ik, van mijn zijde mag het ook eischen. Ge hebt jonker van Rooze geloofd. Hoor nu ook het wederwoord. Over een uur zal een koets voor u gereed staan. Als we van Nieuwpoort terug keeren,, rijden we naar uw woning, die nu onder bewaking staat. Onder uw toezicht, zal het geld van uw oom ingepakt worden. Vermits gij verkozen hebt hier op Duinenburg te verblijven, wordt het geld ook herwaarts gevoerd.

— En wat doet men met het lijk van mijn armen oom ?

— Het is reeds gekist. Morgen heeft de begrafenis plaats. Het lijk bevindt zich te Nieuwpoort in het doodenhuis, onder toezicht van het gerecht.

— Ik dank u voor al uw hulp.

---

wierd hij verworgd en met zijnen medemaat (Mathurin Le Jeusne, welken reeds doodgeschoten werd wegens misdrijf door hem in 't regiment bedreven) te zamen tot pulver verbrand.

Tot uitboeting van zulk schromelijk schelmstuk, werd er besloten op den laatsten Zondag van Juli, eene Boetprocessie te doen. De Leden der Sodaliteit werden met de uitvoering belast ».

En over de Sodaliteit staat er o. m. :

« Het broederschap der Sodaliteit is ingesteld geweest op den 1en Zondag van den advent 1637, door den eerw. heer Jacob Clou, Religieus der abdij van St-Nicolaus, in Veurne, en witten Kanonik der Collegiale kerk van Ste-Walburga, en heeft hij 't zelve negen jaren 't zijnen koste onderhouden en voortgezet, met wetenschap van verscheidene bisschoppen. Zijne H. Judocus Bouchaert, bisschop van Yper, bij akt van 27 Maart 1646 bevestigde deze instelling.

In 't jaar 1644, omtrent O. L. Vrouw Hemelvaart, hebben de EE. PP. Capucijnen eene zeer schoone Processie ingesteld, in welke vele Sodalisten, met haaren kleederen gekleed, wapenteekens der Passie ons Heere droegen.

In 't jaar 1646, heeft er nog eene luisterrijker Processie door de Sodaliteit uitgesteld geweest; er gingen omtrent 40 Sodalisten in haaren kleederen en zaken die d'heer Clou al 't zijnen koste heeft doen maken; zij droegen de wapenen der Passie, en het Graf die dit des Zaligmakers verbeeldde, was gedragen door vier muziekanten die den « miserere » zongen.

Ten jare 1650 (zijnde het jaar dat den 1en directeur, d'heer Clou overleed), is het besluit genomen dat de Processie jaarlijks zou uitgesteld worden ten boete van het schandalig schelmstuk, hiernevens beschreven.

Van jaar tot jaar werden er verbeteringen en veranderingen gedaan, zóódanig dat Veurne eene der schoonste en eigenaardigste processiën bezit die er bestaan ».

Deze processie gaat nog jaarlijks uit en men noemt ze de boetprocessie.

— Isegrim heeft deze maatregelen genomen. Dus, jonkvrouw van Ramsdijk, over een uur zal de koets voorkomen. Gelief gereed te zijn.

Met een buiging verliet Wouter het vertrek. En buiten de kamer, mompelde hij :

— Ik moet me toch geweld aandoen, om me zoo stijf en afgemeten te houden... O, Agneta, waarom hebt gij zoo ruw den band verbroken ? En wie heeft nu mijn liefde... gij of Jacqueline ?

Wouter zuchtte... Neen, de liefde voor Agneta was niet verstorven. Livina had gelijk.

Jonkvrouw van Ramsdijk pinkte een traan weg, ze voelde diep, hoe Wouter haar steeds uit den weg ging. En ze wist, dat hij het gezelschap van Jacqueline zocht. Soms zag hij hen beiden in het park. Dan was Bernardine, de dochter van baron van Wimpele er ook bij... Maar Agneta was naijverig op Jacqueline... Haar zocht Wouter...

Van Dillen ontmoette in een der gangen Adelbert van Loo, die ook Isegrims bondgenoot was geworden en tot het garnizoen van het slot behoorde.

— Over een uur vertrekken we, zei Wouter.

— Dus vandaag heeft de rechtszitting plaats ?

— Ja. Isegrim wil ze niet langer uitstellen. De toestand kan snel veranderen.

— Toch geen ongunstig nieuws.

— O, neen... Maar ge weet, dat het om Antwerpen te doen is. Isegrim vindt het vreemd, dat de aanslag ginder zoo lang uitblijft. Spinola heeft 't beleg geslagen voor Bergen op Zoom; misschien heeft dit de plannen van Maurits van Nassau gewijzigd. Isegrim wacht ongeduldig op een bode. Maar nu we nog meester zijn hier, wil hij van Rooze's zaak behandelen. Dat zal, hoopt hij, veel menschen de oogen openen. En hij heeft wat populariteit noodig, want Ahasverus, de zoogenaamde Wandelende Jood, hitst het volk geweldig tegen hem op in 't Iepersche. De heiligschennis, waarvoor Mannaert te Veurne werd gedood, de onderwaterzetting der Moeren, de verovering van Nieuwpoort, een plaag onder 't vee, ergens bij Poperinge, de schipbreuk van een Oostendsche sloep, dat alles en nog veel meer, is volgens Ahasverus het gevolg der booze macht van Isegrims dochter. En de menschen gelooven het...

— Och, kan ik het hun kwalijk nemen ? vroeg Adelbert. Ook mijn vader gelooft dergelijken onzin. De arme Bruno Rijkaart werd er voor aangehouden.

— Nu, ik ga vlug nog eenige maatregelen nemen met 't oog op mijn afwezigheid heden.

Adelbert van Loo bleef alleen. Maar Bruno kwam bij hem.

Rijkaarts zoon was nu ook krijgsman op Duinenburg; toen hij hoorde, dat Adelbert dienst nam, had hij gevraagd onder zijn bevelen te mogen staan.

— Ge kijkt zoo bedrukt, zei Adelbert.

— Ik heb er wel reden voor, jonker, antwoordde Bruno.

— Ge denkt aan Bella... Moed vriend, ge zult haar immers terug zien.

— Als 't maar waar is !... Terug zien ja, dat wel, doch als de vrouw van een ander.

— Hebt ge nieuws gehad ?

— Gisteren deed ik een patroelje naar den kant van Hondschoote en ontmoette een kennis, die zich spoedig bij ons liet inlijven. Maar hij wist zoo 't een en ander. Bella's vader is geweldig kwaad op me, omdat ik tegen de Spanjaarden strijd. En nu wil hij zijn dochter aan een ander uithuwen, zekeren Baltus, die haar, voor onze verloving ook al 't hof maakte.

— Maar Bella zelf zal weigeren !

— Wie weet, wat ze haar wijs maken !

— Och, Bruno, Bella denkt niet aan staatkunde, aan Spaansch of anti-Spaansch. Ze luistert alleen naar haar hart en dat klopt voor u.

— Spaansch of anti-Spaansch, neen, daarover zal ze zich het hoofd niet breken, Doch ze kunnen haar doen gelooven, dat ik behekst ben. Lach er niet om, jonker ! Met uw verlof, uw vader, een geleerd man, beschuldigde er mij wel van. En Bella is maar een eenvoudig meisje. Stel eens, dat ze het gelooft, en dien Baltus huwt ! 't Is om gek te worden.

— Niet 't ergste denken !

— Kon ik haar maar eens spreken, doch ze zit te Hondschoote, bij haar tante...

— Neen, daar moogt ge u niet wagen. Maar vandaag zullen misschien veel oogen open gaan.

— Hoe zoo.

— Jonker van Rooze komt voor 't gerecht. En het volk zal nu eens vernemen, welke kerels hier door de Spanjaarden tot magistraat aangesteld worden. Men zal zien, dat Isegrim geen voornamen spaart. Dit zal menigeen gunstig voor hem stemmen. En zeker wordt het ook wel te Hondschoote bekend. Jammer, dat we dien Dolf niet bij zijn kladden hebben kunnen krijgen.

— Die kerel houdt zich goed verdoken. Er zijn van onze mannen te Winoxbergen geweest en ook te Ghyvelde, waar men hem het laatst gezien heeft. Maar Dolf is de pijp uit. Er wordt rond de Moeren veel gestolen. Zeker is hij bij die dievenbende...

Adelbert bemoedigde Bruno dan en wat later reed hij met Agneta en Wouter naar Nieuwpoort.

....

Ze zaten dus gedrieën in het rijtuig, dat door eenige ruiters begeleid werd.

Pas was men van Duinenburg weg of Adelbert vroeg :

— Van Rooze heeft dus voor de pijnbank bekend, dat hij de Spaansche vrouw levend wilde begraven ?

Agneta schrok. Ze wist nog niets van die geschiedenis.

— Ja, antwoordde Wouter, van Rooze heeft dat bekend, maar laat ons over dit alles nu zwijgen ! Ik ben belanghebbende in het proces en dus wensch ik er vooraf niet over te spreken. Ook voor jonkvrouw van Ramsdijk is het beter, dat zij de officieele zitting afwacht...

Agneta boog het hoofd. Neen, Wouter wilde niet vertrouwelijk zijn. Ze was een vreemde voor hem. Maar ze had hem ook zoo grof behandeld, hem een moordenaar genoemd.

En wat hoorde ze nu weer van Pol van Rooze. Een Spaansche levend begraven ? Kon dat waar zijn ?

En lichtzinnig had ze zoo'n man geloofd en hem als verloofde gekozen, omdat ze gaarne uit haar ooms woning zou vertrokken zijn !

Adelbert had den wenk begrepen en sprak over wat anders. Zoo reden ze naar Nieuwpoort, waar de wacht het rijtuig dadelijk door liet. Men zag een ongewone drukte in het stadje. De menschen babbelden in groepjes voor groote plakkaten.

....

Isegrim was op dat oogenblik in de gevangenis, waar men de beschuldigden gebracht had. De hoofdman betrad een kamer, dezelfde, waar Jacqueline gezeten had, toen de kommandant haar lot verbeterde. De bevelhebber was er nu zelf gevangen, maar werd behoorlijk behandeld.

Hij rees op, toen hij Isegrim zag en boog.

— Ik dank u voor hetgeen gij mij liet brengen, om mijn lot te verzachten, sprak hij.

— Gij zijt een krijgsgevangene en hebt dus recht op een behoorlijke behandeling, antwoordde Isegrim.

— Ik verheug er mij op, dat ik uw dochter beschermd heb.

— Over dat punt zullen we liever zwijgen. Uw bedoelingen waren niet eerlijk, maar ik ken uw mentaliteit en die uwer kollega's. Over de eer der vrouw hebt gij zonderlinge begrippen. Nu wat anders. Pol van Rooze verschijnt voor het gerecht. Ik laat u voorkomen om te getuigen, hoe hij door uw bescherming schout van Nieuwpoort geworden is.

— O, ik liet hem benoemen, om iemand te hebben, die alles zou doen, wat ik eischte. Van Rooze heeft geen karakter.

— En dit wilt gij verklaren ?

— Natuurlijk...

— Tot straks dan !

Isegrim verliet del kamer en begaf zich nu naar het vochtig, somber hol, waar Jacqueline eerst verbleven had. In het stroo zat thans de heksenmeester.

— O, mijnheer, genade, genade ! kermde hij.

— Zwijg, lafaard ! snauwde de hoofdman hem toe. Toen gij voor een weerloos kind stondt, waart ge zoo plat niet ! Dank aan mijn dochter, blijft ge leven. Zij, de versmade heks, wie ge geen enkele vernedering spaardet, heeft voor u gepleit. Maar ge zult een merkteeken dragen, en nog wel op uw voorhoofd. Dat zal ieder herinneren, hoe gij uw ambt misbruiktet, om uw meesters, vreemden nog wel, slaafs te dienen. Jacqueline is de dochter van Isegrim. De Spaansche regeering vervolgde Isegrim. En om die regeering naar de oogen te zien, behandelt ge een onschuldige als een heks. Ge voerdet leugens aan. Zoo wist ge heel goed, wie de Moeren onder water gezet had. Maar om mijn dochter meer te bezwaren, schreeft ge het aan haar booze macht toe. En als zij u de waarheid zei, want ze is fierder dan gij, dreigdet ge haar de tong uit den mond te rukken. Ja, fierder was ze. Ze smeekte u niet om genade, zooals ge nu mij doet ! Ik heb geen tijd, om u verder uw lafheden onder 't oog te brengen.

Isegrim ging even tot aan de deur. Drie zijner mannen traden binnen en

plaatsten een pot met vurige kolen op den vloer. In de vlammen stak een brandijzer.

— O, genade, genade ! kermde de heksenmeester weer.

— Ha, hij herkent dadelijk zijn eigen gerief ! sprak Isegrim.

— Heer, wees barmhartig...

— We zijn het, kinkel, want gij verdiendet andere straf...

— Ik moest mijn ambt uitoefenen...

— Gij wist, dat Jacqueline geen heks was. Ge hadt geen enkel bewijs... Ge voerdet leugens aan. Bovendien, er is geen hekserij, maar zoo'n begrip kan ik natuurlijk niet in uw dommen kop krijgen. De menschen moeten het blijven onthouden, hoe gij een jonkvrouw marteldet, die voor uw leven bad, een Engel ! Jammer, dat uw kornuit uit Brugge weg is.

— O, heer... nooit zal ik nog dit ambt uitoefenen.

— Tot gij uw macht terug krijgt. Ik moest eens in uw klauwen vallen.

— Genade, genade ! schreide de heksenmeester.

Maar twee mannen grepen hem vast... en de derde naderde met het gloeiend ijzer.

Isegrim paste hier een der barbaarsche straffen toe, nog een lichte, bij zoo veel andere vergeleken. In het voorhoofd van den voormaligen rechter werd een letter gebrand.

De heksenmeester slaakte een vreeselijken gil. Hij liet zich op het stroo vallen en kermde luid. Een chirurgijn trad binnen.

— Verzacht zijn pijn, zei Isegrim tot dezen. Hij moet het merkteeken hebben, maar niet onnoodig lijden. En gij, boef, denk nu na over de smarten, die ge anderen aandeedt. Zooals ik u gezegd heb, kunt ge 't leven behouden, maar ge blijft nog eenigen tijd in dit verblijf, dat ge voor een onschuldige jonkvrouw zeer gepast oordeeldet.

Isegrim vertrok. Hij gebood dan de gevangenen voor de rechtszitting op te leiden.

Men had tusschen Brugge en Gistel twee roovers aangehouden. Deze vroegen, om ook tegen van Rooze te mogen getuigen en hoopten daarvoor genadig behandeld te zullen worden. Isegrim verhoorde hen eerst. En dan beval hij eveneens deze twee mannen naar de rechtszaal mede te nemen.

In het « Duinenhuis » zou het geding plaats hebben. Dit gebouw was de voormalige refuge der Duinenabdij van Coxyde.

Door plakkaten had men aan de burgerij bekend gemaakt, dat heden jonker Pol van Rooze voor het gerecht zou verschijnen, beschuldigd van moordpoging op Julietta, een Spaansche vrouw, van valsche getuigenis tegen van Dillen en ontvoering van Roza, de dochter van Roger. Ook zijn medebeschuldigden werden genoemd : Brak, Karel en Benedictus.

Karel, van Rooze's dienaar, zoo luidde het bericht, zou verder terecht staan voor moord op baron van Ramsdijk. Samen met Fien, Alberts dochter, dienstmaagd van genoemden baron.

De rechtszitting was publiek en al vroeg verdrong zich een dichte menigte in de voor haar bestemde ruimte.

Baron van Wimpele trad op als beschuldiger. Eenige edelen en burgers, eedgenooten van Isegrim, zetelden als rechters. Men had van Rooze toegelaten een verdediger te kiezen. Deze zou alle vrijheid hebben om te spreken.

Agneta van Ramsdijk werd binnengeleid door Isegrim zelf en kreeg een plaats vooraan, waar de getuigen zaten. Naast haar nam wat later Wouter van Dillen plaats, die door ieder aangestaard werd. Men wist het immers, dat hij als moordenaar van Roza beticht was geworden.

Nieuwe belangstelling, toen Roger binnentrad. De schoutsknecht was van de Reiger gehaald, waar hij nog altijd met zijn ambtgenooten verbleef.

Isegrim zelf zat de zitting voor. Hij opende ze om tien uur en gebood de beschuldigden binnen te leiden.

Het was doodstil in de zaal.... Daar verschenen van Rooze, Karel, Brak en Benedictus. Maar het meest keek men naar hem, die hier, al was het van korten duur, het schoutsambt uitgeoefend had.

Agneta sloeg de oogen neer. O, ze wenschte ver van hier te zijn ! Maar ook Isegrim had betoogd, dat haar aanwezigheid streng noodzakelijk was, al zou ze niet verhoord worden of moeten spreken.

De voorzitter las de namen der rechters, hield een korte toespraak over de verandering van gezag en verklaarde, welke zaken er nu onderzocht zouden worden.

Eerst was die van Julietta aan de beurt. De Spaansche werd binnengeleid. Ze had zich voor deze gelegenheid smaakvol gekleed. Ze zou immers weer in 't openbaar verschijnen en de oude behaagzucht was nog niet verdwenen.

— Mevrouw, zei Isegrim, gij hebt tegen jonker van Rooze een klacht ingediend. Gelieve ze hier in 't openbaar te herhalen.

En met duidelijke stem, zei Julietta :

— Ik beschuldig Pol van Rooze mij levend in een kelder te hebben laten inmetselen, om mij aldus een vreeselijken dood te doen sterven. Als door een wonder heb ik nog kunnen ontsnappen.

Agneta van Ramsdijk huiverde... Deze betichting trof haar als een slag op het hart. Wouter keek strak voor zich, maar hij begreep welk een indruk dit alles op de jonkvrouw naast hem moest maken.

— Vertel deze zaak in bijzonderheden, hernam Isegrim.

En de Spaansche deed het verhaal dat aan de lezers reeds bekend is... Onder de menigte hoorde men nu en dan een gemompel.

Toen kreeg baron van Wimpele het woord.

— Ik staaf de beschuldiging, zei hij. Ik heb den kelder bezocht.

Hij beschreef die plaats in bijzonderheden en vervolgde :

— De medeplichtige Brak, hier tegenwoordig heeft daar de feiten erkend. Jonker van Rooze loochende ze, maar bevestigde ze voor de pijnbank.

Brak moest toen zijn verklaring afleggen en na hem Karel. Beide schelmen waren nu zeer tam. Ook Bianca verscheen en deelde mee, hoe ze wist, dat van Rooze haar vroegere meesteres vermoord had, maar op welke wijze had Brak haar niet willen zeggen.

Van Rooze zelf stond daar als onverschillig. Hij hield meest de oogen gesloten.

— Gij hebt gehoord, wat hier tegen u ingebracht is, zei Isegrim. Bekent gij, die misdaad gepleegd te hebben.

— Ik antwoord niet. Gij hebt geen recht mij voor u te dagen. Dit is geen wettig gerechtshof ! riep van Rooze.

— Dat is een gemakkelijke uitvlucht. Maar waarom hebt ge dan een

verdediger gekozen ?

— Om met mij te protesteeren tegen dit machtsmisbruik. Julietta heeft u haar diensten geleend voor de verovering van Nieuwpoort... en natuurlijk wordt zij nu geloofd. Ze zint op wraak, omdat ik haar verstootte, toen ze mij bedroog.

— Dus was die vrouw toch zijn minnares ! dacht Agneta van Ramsdijk. En van Rooze durfde mij nog van liefde spreken en ik liep in zijn net.

— Wat antwoordt ge dan op de verklaringen van uw twee dienaren ? Karel, vertel gij eens, wat er in het huis te Nieuwpoort is gebeurd ?

De knecht, hopend aldus zijn straf te verlichten, vertelde nu de geestverschijning en alles wat er mee in verband stond. Het publiek luisterde met bijzondere aandacht.

En jonker van Rooze draagt het merkteeken op zijn voorhoofd, een kruisje, zei baron van Wimpele...

— Dus was hij zeer bevreesd van brieven met een zwart kruis ? vroeg Isegrim.

— O, ja, heer !

Julietta beschreef nu, hoe ze van Rooze vervolgde.

De beschuldigde haalde zijn schouders op.

— Dat is geen rechtbank ! hernam hij.

— Dan is het woord aan uw verdediger.

Deze, een jonge man, trad naar voren.

— Heeren, zei hij, ik sluit me bij de zienswijze van jonker van Rooze aan. Dit is geen wettig rechtshof. En jonker van Rooze wordt hier gesleurd door lieden, die hem vijandig zijn.

— Bedoelt ge mij ? vroeg Isegrim. Heb ik een magistraat of ambtenaar der stede onhoffelijk behandeld. Korten tijd hield ik hen in gijzeling, om hen te verhinderen de burgerij in 't geweer te brengen. Nu zijn allen vrij.

— Ik bedoel mevrouw Julietta en jonker van Dillen.

— In deze zaak is jonker van Dillen niet gemoeid... Maar, zoo gij ons niet erkent als rechters, kunt gij u terugtrekken. Dan is uw ambt hier nutteloos. Ge kunt bij het publiek gaan staan... Deze zaak is geeindigd. De rechters zullen oordeelen. Ik zelf heb het onderzoek in den kelder bijgewoond. We behandelen van Rooze rechtvaardig. We staan hier in 't openbaar. Er zijn verscheidene getuigen. Trouwens hij zelf heeft bekend.

— Om de pijnbank te ontgaan, riep de verdediger uit.

— Is van Rooze dan zoo laf. Eens, in een andere kwestie, werd jonker van Dillen op de folterbank gebracht, maar hield zijn onschuld staande. Mijn dochter, van hekserij beticht, kwam op de pijnbank. Ze bekende niet... Ze getuigde ook in haar smart, dat ze nooit hekserij bedreven had... Maar deze zaak is nu geeindigd, vermits gij weigert te spreken. We gaan over tot de tweede betichting, het geval van Roza, de dochter van Roger, schoutsknecht te Nieuwpoort.

Jonker van Dillen bemerkte, hoe Agneta als een schok kreeg. Zelf beheerschte hij zich, maar nu kwam voor hem het oogenblik der openlijke rechtvaardiging.

Isegrim herinnerde aan de feiten, de betichting tegen Wouter van Dillen,

en de houding van Pol van Rooze. Eerst sprak Roger, de vader. Hij vertelde, hoe zijn dochter te Brugge diende, daar uit het gasthof verdween en hij haar slechts dood in 't Vijverhuis te Loo terug vond...

Toen moest Wouter het woord nemen. Hij deelde mee, dat hij in « 't Wapen van Damme » logeerde en daar van Rooze ontmoette. Deze was bedronken, viel Jacqueline, dochter van Isegrim, lastig, en verlokte Roza om met hem te vertrekken. Hij beschreef dan zijn reis, zijn ontmoeting met Isegrim, de aanranding door de roovers en zijn bevrijding. Hij kende Isegrim niet, en, uit dankbaarheid voor de bewezen diensten, stemde hij er in toe, jonkvrouw Jacqueline te begeleiden naar De Reiger. Wel had Isegrim hem de belofte afgedwongen, dit geheim te houden. Van Rooze bespiedde hem met de jonkvrouw. En dit gaf hem aanleiding te vertellen, dat van Dillen met een meisje uit Brugge was gekomen, en strooide uit, dat dit Roza moest geweest zijn.

— Ik wilde mijn belofte houden, vervolgde Wouter, en dus kon ik niet zeggen, welke jonkvrouw ik begeleid had. Van Rooze trok daarvan partij....

En van Dillen weidde nu uit over het daardoor steeds groeiend misverstand, zijn bezoek aan Loo, en zijn aanhouding.

Isegrim vroeg dan aan Roger, of Roza uit Brugge verdwenen was op den dag van Wouters terugkeer uit den vreemde. Het was eenige dagen nadien.

Nu werd Karel ondervraagd en de kerel vertelde, dat hij Roza te Brugge gehaald en naar Loo gevoerd had, op last van Pol van Rooze.

— En heeft van Rooze ook niet op andere wijze getracht u als een schurk voor te stellen ? vroeg Isegrim aan Wouter.

— Ja, heer...

— Vertel het uitvoerig, op dat de rechters en het volk kunnen oordeelen.

Wouter begon over het parelsnoer. Van Rooze had hem beschuldigd het parelsnoer van jonkvrouw van Ramsdijk gestolen en dit aan Roza gegeven te hebben.

Brak verhaalde dan hoe hij op 't feest bij den schout Prijcke het parelsnoer moest ontfutselen. Tevens deelde hij mee den valschen brief geschreven te hebben, waarin van Dillen zoogenaamd Roza bezwoer niet naar Nieuwpoort te komen.

Dan was het woord aan Benedictus, schout van Loo, die bij 't onderzoek eveneens reeds gebiecht had.

— Edele heer, zei hij tot Isegrim, ik reken op uw genade, een mensch kan missen en in die dagen was ik zwak van geest. Zoo kwam ik onder den invloed van jonker van Rooze, die mij tot daden dreef, waarover ik me schaam, nu ik weer helder van geest ben.

— Vertel ons dan die daden eens...

— Ik zal dit doen, in eer en geweten... Maar sta me toe er den nadruk op te leggen, hoe ik toen onverantwoordelijk was, als gekweld zijnde door een ziekte in de hersens.

Benedictus onthulde dan het geheim van het parelsnoer... Van Rooze had hem verlokt te schrijven naar jonkvrouw van Ramsdijk. Nooit had hij Roza ondervraagd... Kortom, de schout van Loo bekende, welk een gemeene rol hij gespeeld had.

A. HANS

De Heks van Nieuwpoort

Uitgaaf B. H. HANS, Contich.